

DIGITALNA TRANSFORMACIJA

Povezivanje bazičnih i inovativnih
tehnologija

Dolele Sylla, CISA, CISM, CISSP

Specijalist za javni sektor, Grupacija Svjetske banke

CILJEVI – SADRŽAJ

1

RAZVOJ TEHNOLOGIJA U DIGITALNOJ DRŽAVI.

2

BAZIČNE & INOVATIVNE TEHNOLOGIJE.

3

GLOBALNI TRENDOVI I KLJUČNI FAKTORI USPJEHA

4

DIGITALNA TRANSFORMACIJA DRŽAVNIH USLUGA

„Mi smo tek u prvim fazama razmišljanja o disruptivnim tehnologijama za razvoj i ono što želimo je da svi u Svjetskoj banci postavljaju ta pitanja i uzmu neku ideju, tehnologiju i primijene je u praksi.“

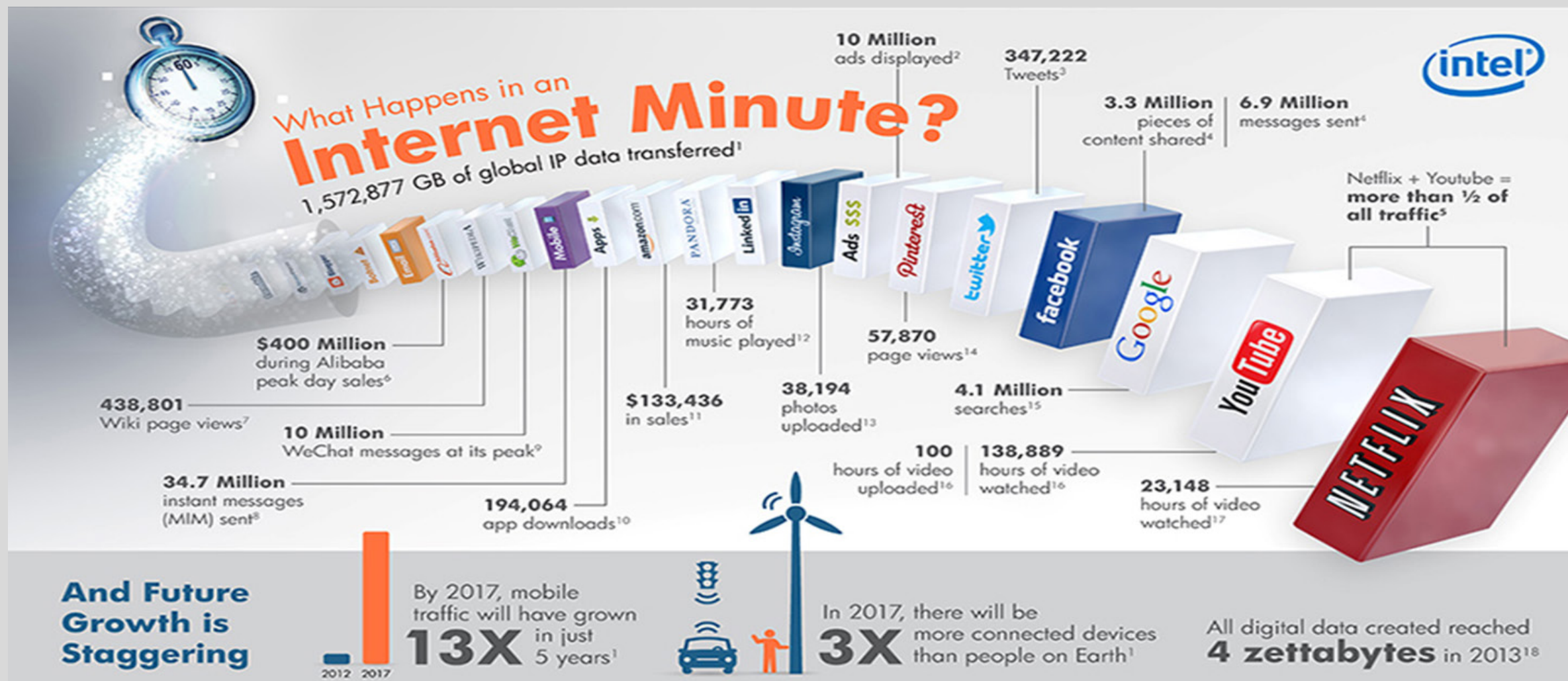
Predsjednik Jim Yong Kim

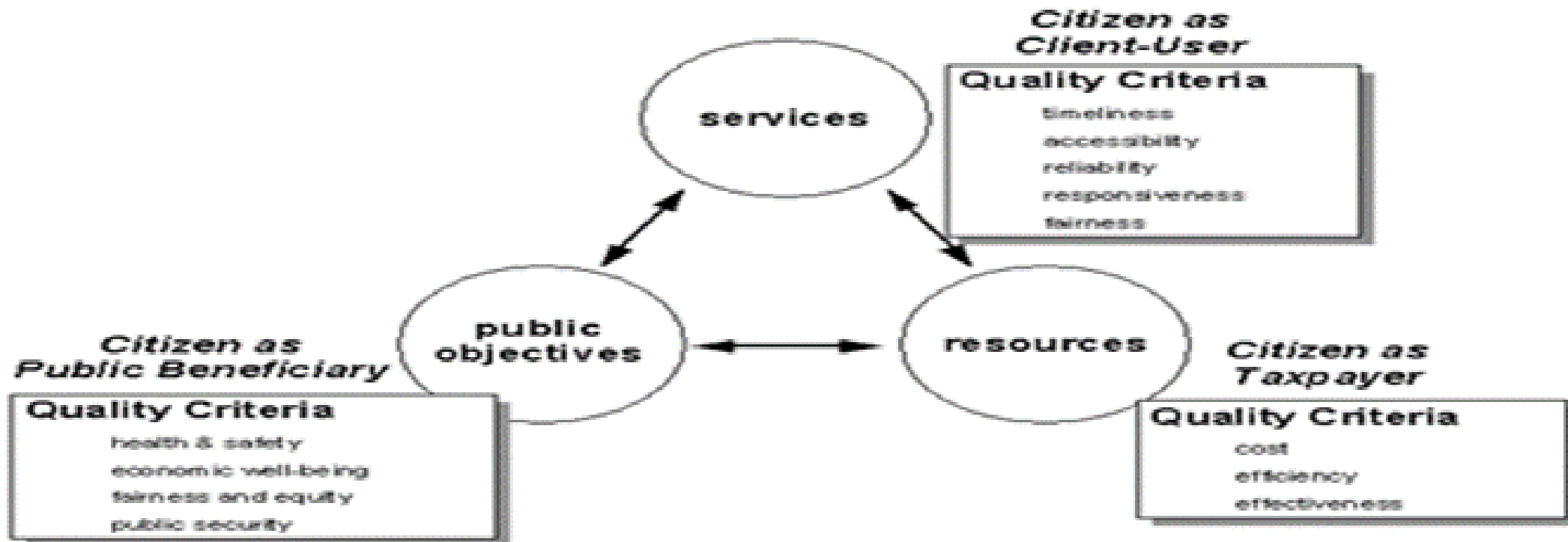
DigitalWorld

Kontekst

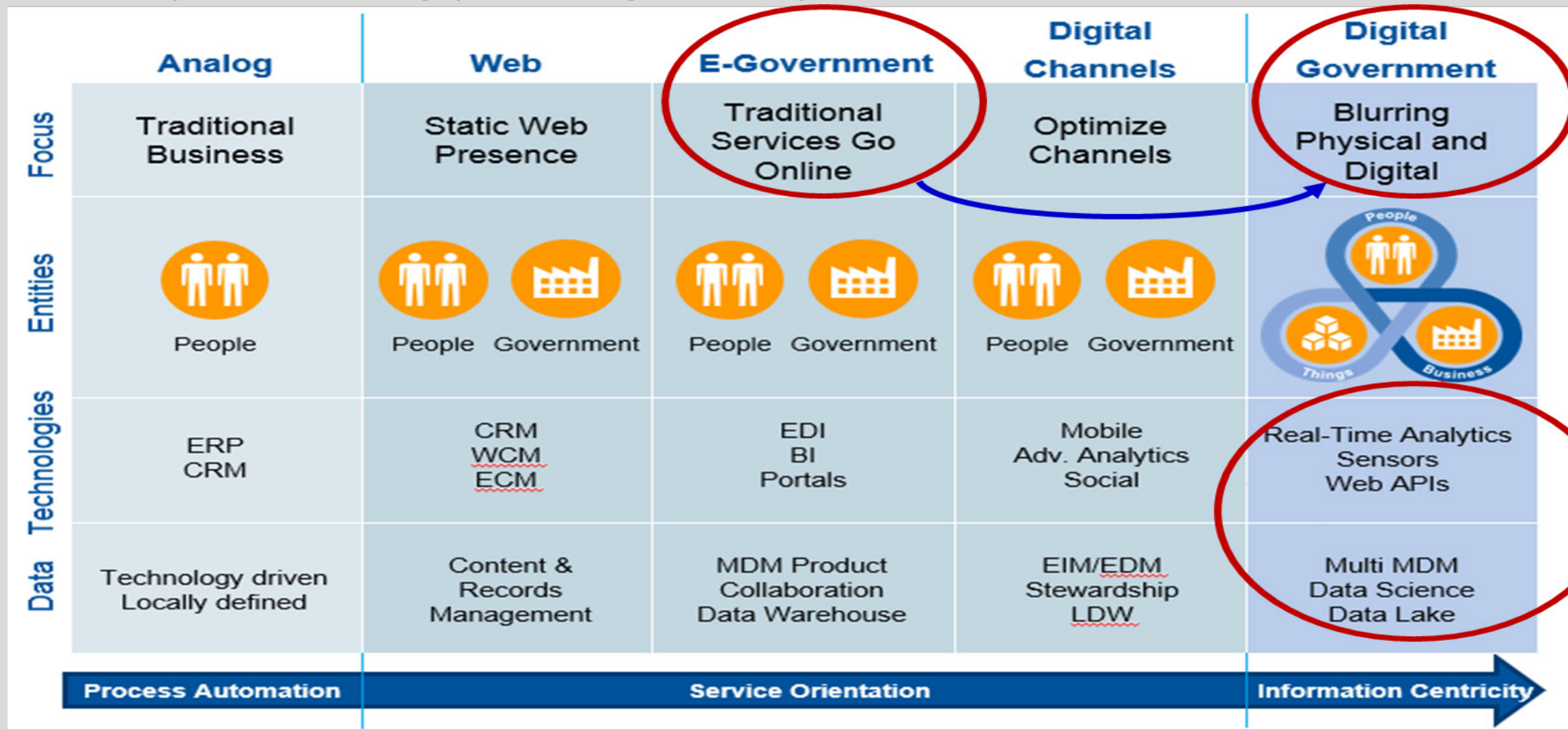
Tehnološki pejzaž.....

The Citizen and Government Services

Razvoj tehnologija u digitalnoj državi

ERP: Planiranje resursa poduzeća; CRM: Upravljanje odnosa s građanima; WCM: Upravljanje web sadržajem; ECM: Upravljanje poslovnim sadržajem;

EDI: Elektronička razmjena podataka; BI: Poslovna inteligencija; EIM/EDM: Upravljanje poslovnim informacijama/upravljanje poslovnim podacima; LDW: Logički model skladišta podataka;

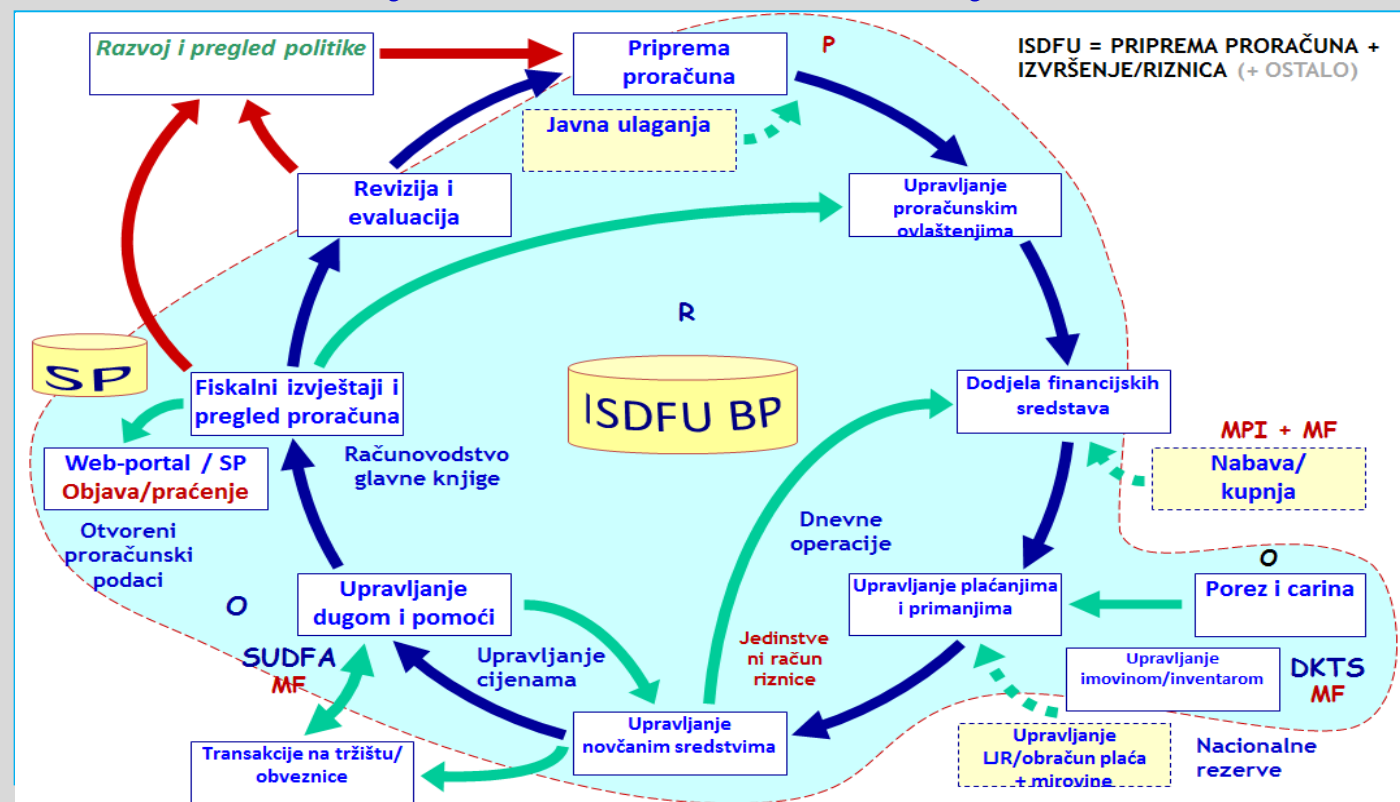
MDM: Upravljanje mobilnim podacima; API: Aplikacijsko programsko sučelje Izvor: EU Joinup, srpanj 2017. <https://joinup.ec.europa.eu/document/recommendation-10>

Što je integrirani ISFU (eng. FMIS)?

Osnovni **informacijski sustavi za financijsko upravljanje (ISFU)** mogu se općenito definirati kao skup automatiziranih rješenja pomoću kojih vlade mogu **planirati, izvršavati i pratiti proračun.**

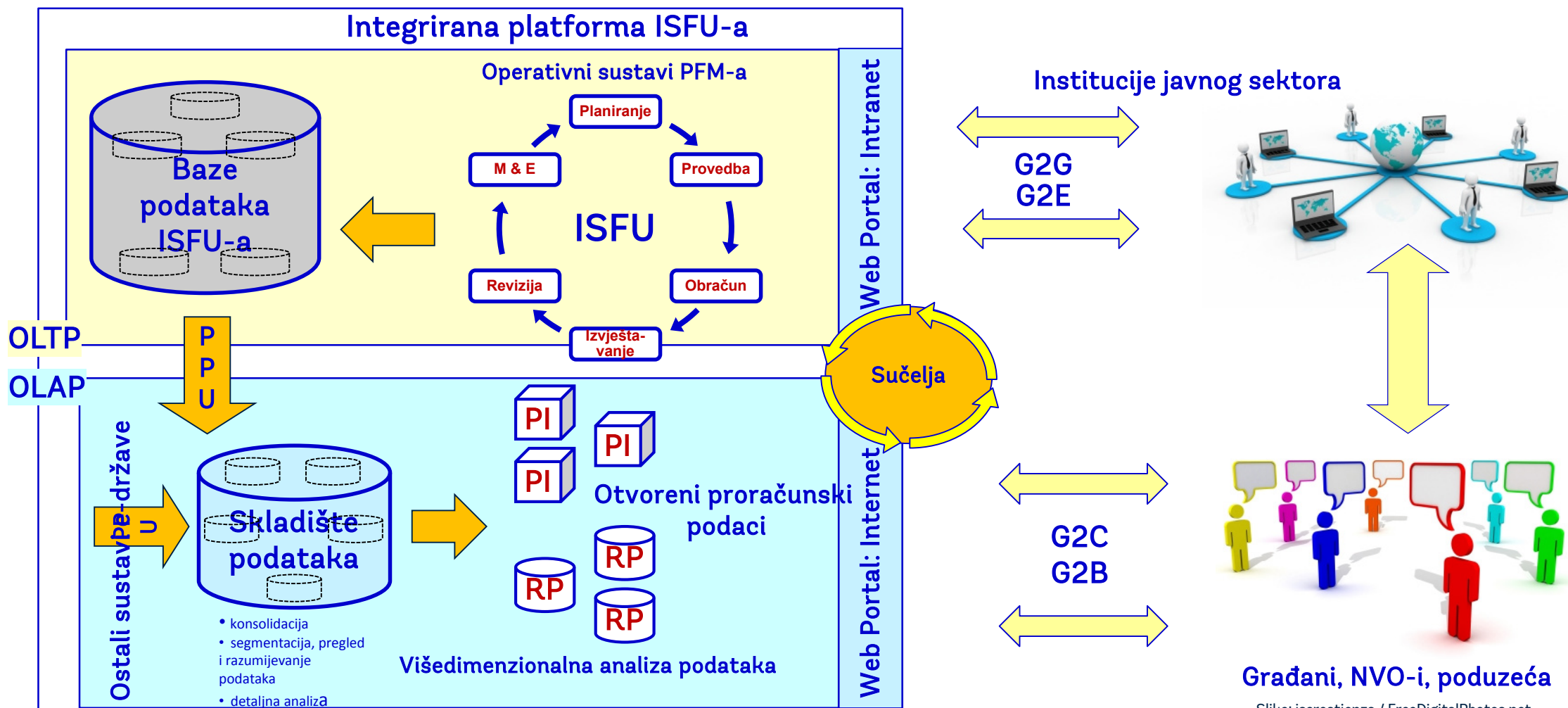
Osnovni ISFU = OLTP
IISFU = OLTP + OLAP

Temeljni funkcionalni moduli i sučelja ISFU-a

Integrirani ISFU (ili IISFU) kombinira osnovne module ISFU-a (OLTP) sa snažnim kapacitetima skladištenja podataka (eng. DW) i višedimenzionalnim alatima za analizu podataka (OLAP) za učinkovito planiranje, donošenje odluka, pružanje usluga i monitoring učinka.

IISFU = OLTP + OLAP

OLTP: obrada transakcija putem Interneta   OLAP: analitička obrada putem Interneta   SP: skladište podataka
 PPU: preuzeti, preoblikovati, učitati   PI: poslovna inteligencija   RP: rudarenje podataka

Slike: jscreationzs / FreeDigitalPhotos.net

Bazične & inovativne tehnologije

Globalna praksa upravljanja (WBG) neprestano nastoji učinkovito koristiti **digitalne tehnologije** radi unaprjeđenja upravljanja javnim resursima, produktivnosti i isporuke usluga kroz inovativna rješenja svrstana u dvije kategorije:

Bazične

1. Modernizacija državnih sustava
2. e-nabava
3. Usluge putem Interneta (e-usluge)
4. Otvorena vlada
5. Aplikacijsko programsko sučelje za vezu između WBG-a i klijenta
6. Modernizacija WBG sustava

IFMIS

&

Inovativne

1. Veliki podaci
2. Strojno učenje (umjetna inteligencija, eng. AI)
3. Mobilne aplikacije
4. Distribuirana glavna knjiga (lanac blokova – eng. *blockchain*)

1

Jačanje procesa javnih politika

2

Učinkovito upravljanje resursima

3

Jačanje javno-privatnog sučelja

4

Davanje podrške isporuci usluga

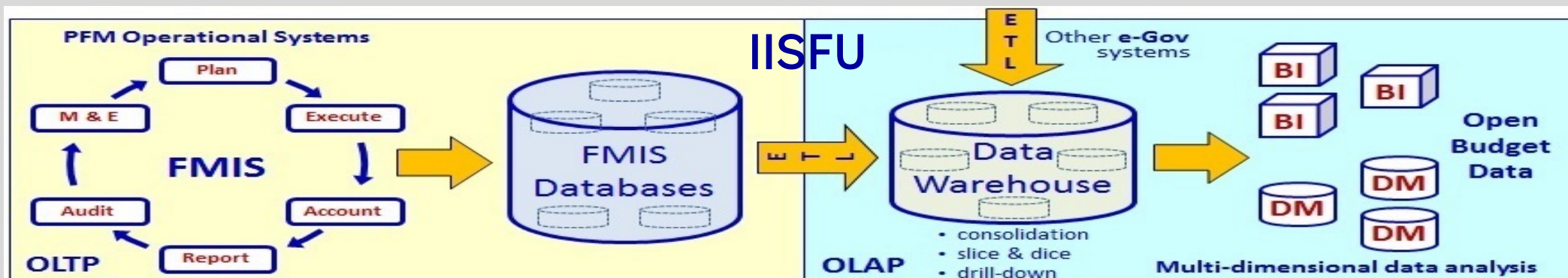
5

Pokretači i omogućitelji učinkovitosti politika

Ključna područja za premošćivanje praznina u provedbi s kojima se suočavaju klijenti

Povezivanje bazičnih & inovativnih tehnologija

Davanje povratnih informacija IISFU-u za unaprjeđenje kvalitete i vrijednosti podataka

Primjena strojnog učenja (AI)

BIG DATA

Open Source Tools for Big Data

Motor strojnog učenja

- Volumen Ljestvica podataka
- Brzina Brzina analize
- Raznolikost Različiti oblici
- Istinitost Promjenjivost podataka

Kombinacija „digitalne vrijednosti” IISFU-a s podacima „izvan države”

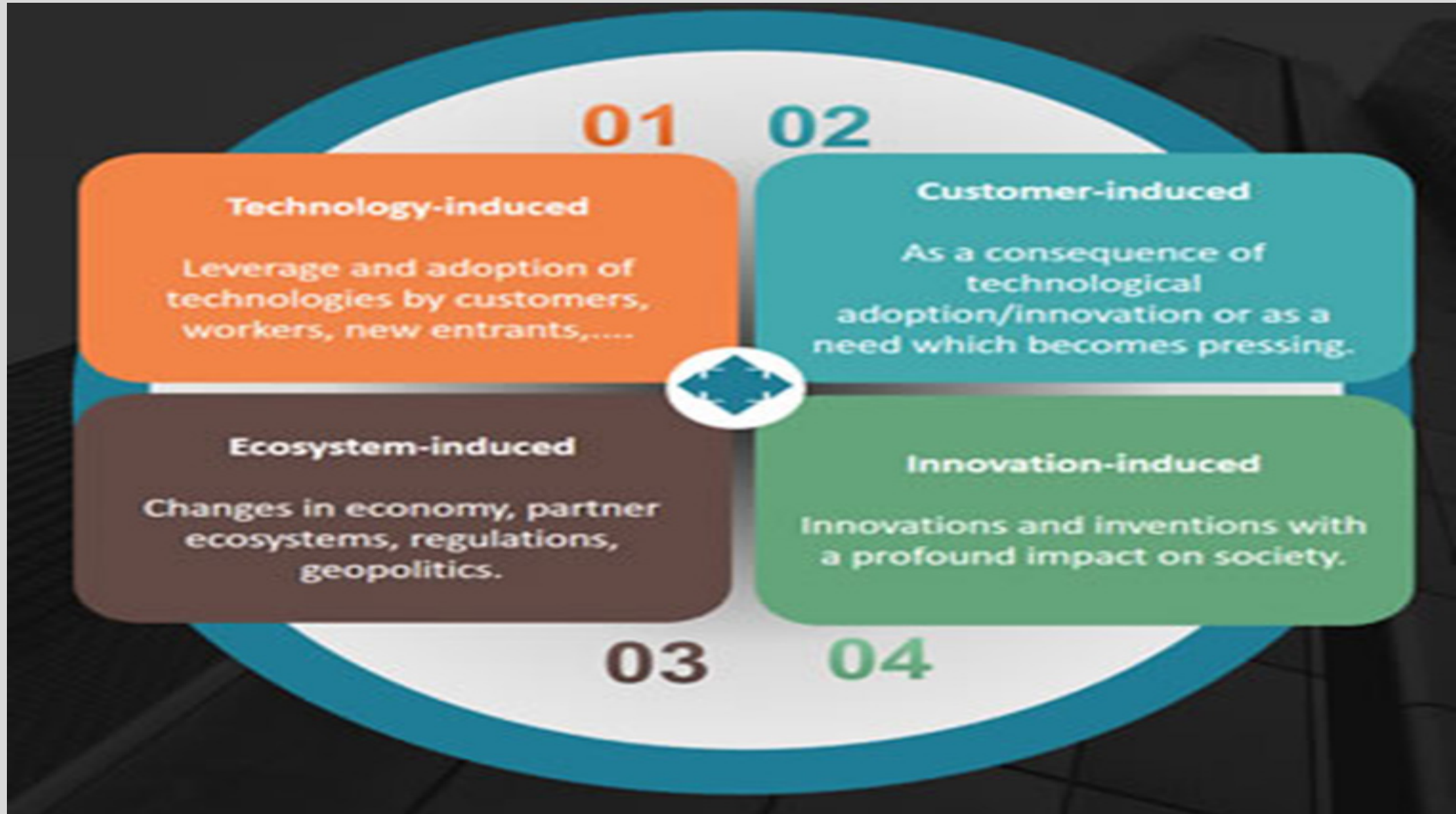
Sateliti, senzori, pametni telefoni, ...

Fokus je na VELIKIM PODACIMA ...

Ekosustav velikih podataka – od podataka do odluka – Izvor: IDC

Uzroci disrupcije i transformacije

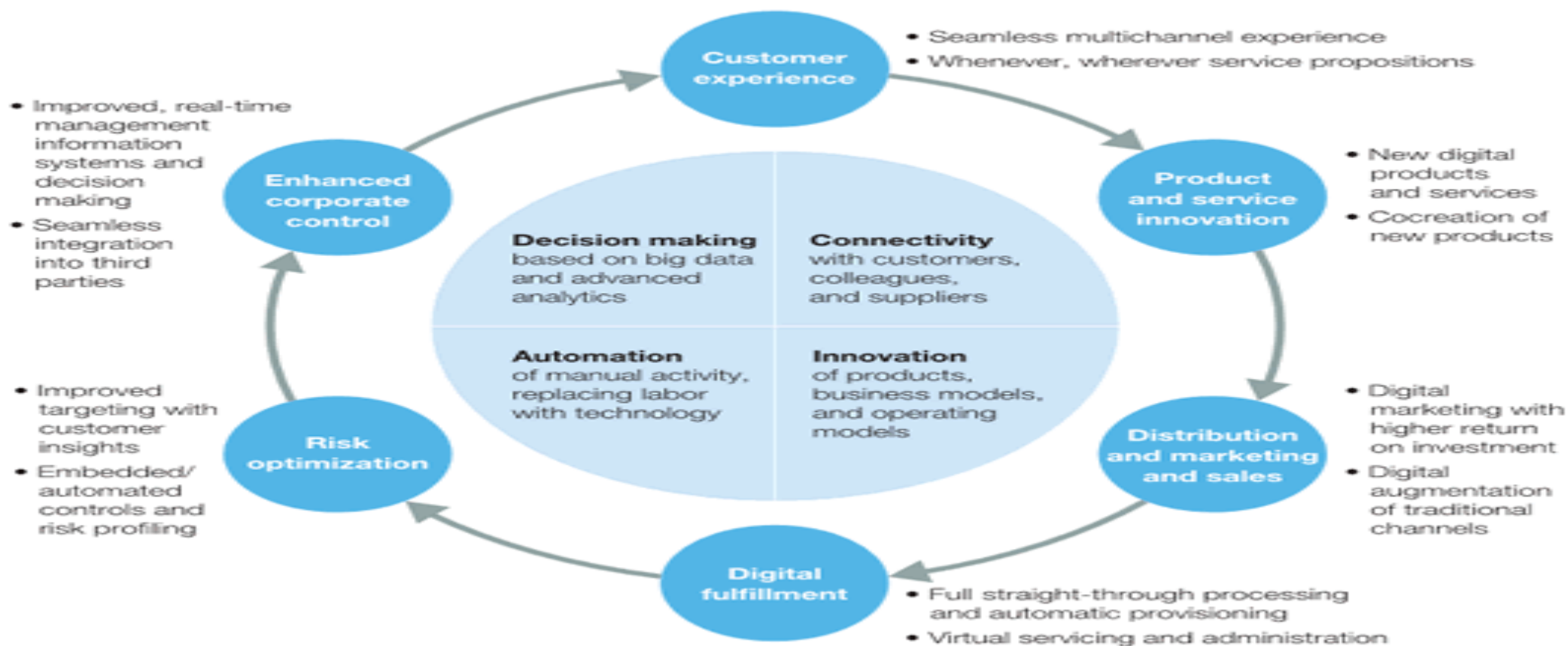
Okvir digitalne transformacije

prema Capgemini Consulting i MIT-jevom Centru za digitalno poslovanje

Kako digitalno može preoblikovati organizaciju....

Digital can reshape every aspect of the modern enterprise.

Source: Expert interviews; McKinsey analysis

Mitovi i stvarnosti digitalne transformacije

Myth

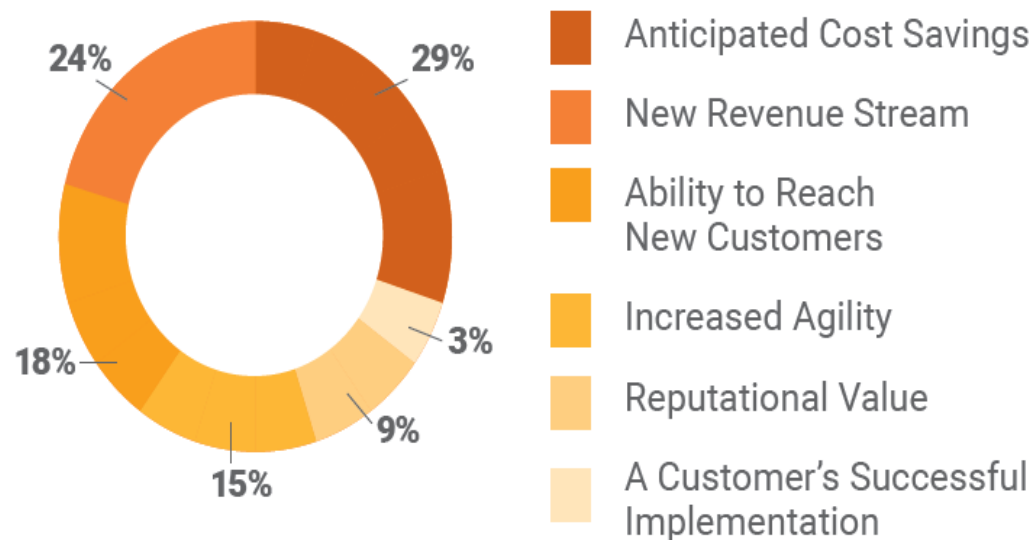
Reality

1	Digital is primarily about the customer experience	Huge opportunities exist also in efficiency, productivity and employee leverage
2	Digital primarily matters only to technology or B2C companies	Opportunities exist in all industries with no exceptions
3	Let a thousand flowers bloom; bottom-up activity is the right way to change	Digital transformation must be led from the top
4	If we do enough digital initiatives, we will get there	Transformation management intensity is more important for driving overall performance
5	Digital transformation will happen despite our IT	Business/IT relationships are key, and in many companies they must be improved
6	Digital transformation approach is different for every industry and company	Digital Leaders exhibit a common DNA
7	In our industry we can wait and see how digital develops	There are digital leaders outperforming their peers in every industry today

Neke činjenice

Izvor: Barometar digitalne transformacije, ISACA, 2017.

Top Motivators for Implementing an Emerging Technology

Technologies Facing the Most Organizational Challenges or Resistance

**AI/Machine Learning/
Cognitive Tech**

Public Cloud

**Internet of
Things**

Blockchain

**Big Data
Analytics**

Neke činjenice ...

Evaluating Opportunities

Arising From Emerging Technologies

22%

organizations
rarely evaluate

31%

organizations
frequently evaluate

Who is Responsible

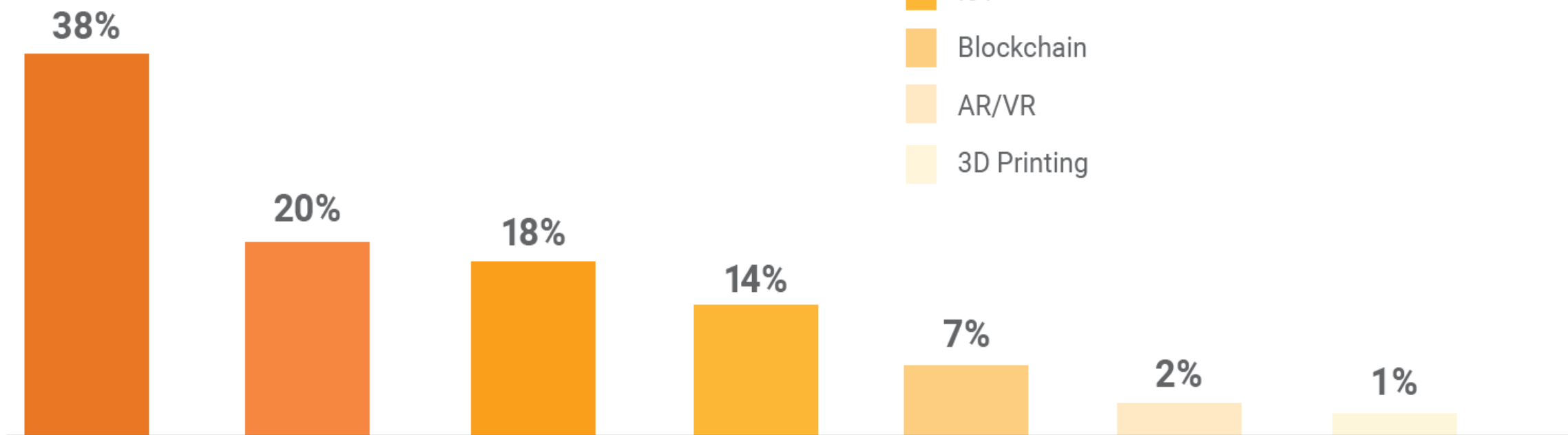
for Evaluating Emerging Technologies?

Neke činjenice ...

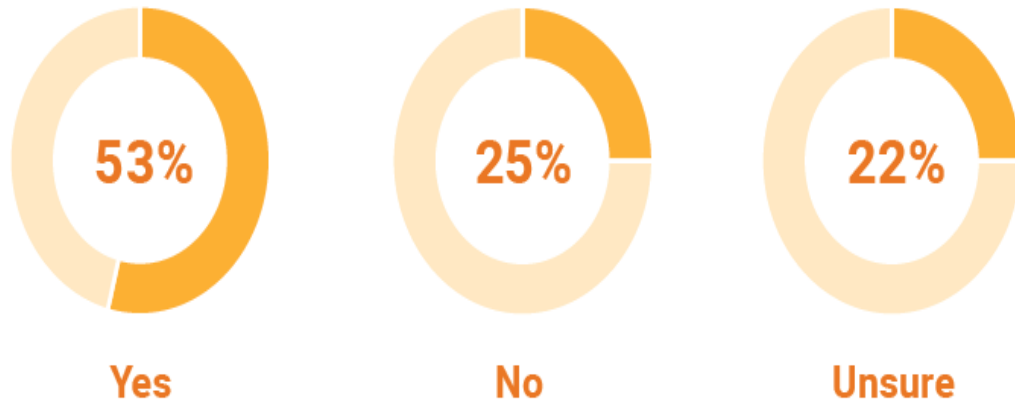
Technologies With Most Potential to Deliver Transformational Value

- Big Data Analytics
- AI/Machine Learning/Cognitive
- Public Cloud
- IoT
- Blockchain
- AR/VR
- 3D Printing

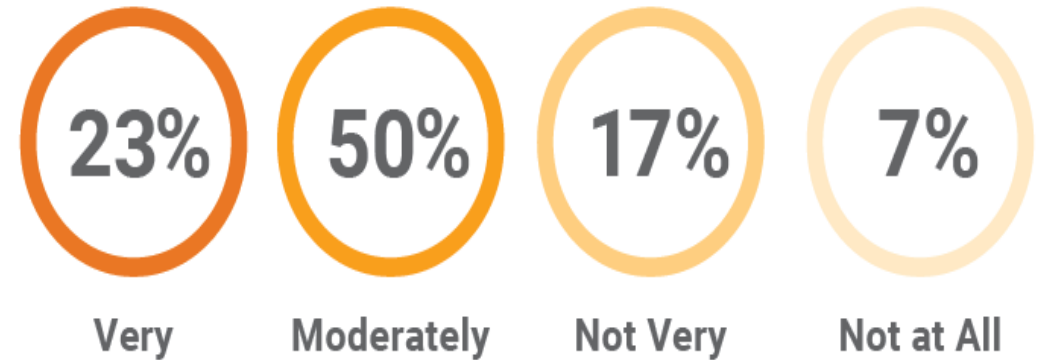

Neke činjenice...

Are Your Organization's Leaders
Digitally Literate?

Are Your Organization's Leaders
Receptive to Emerging Tech?

Thank you !

